

також грають важливу роль у навчанні та досягненні успіху. Для подальших досліджень навчальних досягнень, важливо враховувати не лише рівень перфекціонізму, але й інші особистісні якості студентів.

Список літератури

1. Філософське коріння перфекціонізму. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://termin.in.ua/perfektsionizm-perfektsionist/#Filosofske_korinna_perfekcionizmu

2. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З.В. Загальна психологія. - Київ: Либідь, 2005. - 464 с.

3. Данилевич Л. А. Перфекціонізм як особистісний чинник академічної обдарованості студентів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології» / Л. А. Данилевич. — Київ, 2010. — 20 с.

*Науковий керівник: Марина ДІДУХ,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 159.9(043.2)

Христина ВОРОБЕЙ

Національний авіаційний університет, Київ

ОСОБЛИВОСТІ МІЖОСОБИСТІСНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В НЛП

Міжособистісна комунікація є необхідною передумовою функціонування і розвитку всіх соціальних систем, оскільки забезпечує зв'язок між людьми, робить можливим накопичення і передачу соціального досвіду, розподіл праці і організацію сукупної діяльності, управління, трансляцію культури. Зміст і форми комунікації відображають відносини і історичний досвід людей.

Водночас, міжособистісна комунікація – це процес обміну інформацією (фактами, ідеями, поглядами, емоціями тощо) між двома або більше особами, спілкування за допомогою вербальних і невербальних засобів з метою передавання та одержання інформації.

Невербальна комунікація - обмін невербальними сигналами, що супроводжують мовні повідомлення. Зазвичай невербальні сигнали (засоби) однаково інтерпретуються в даній культурі або даному мовному співтоваристві. Даний вид комунікації включає наступні основні знакові системи: 1) оптико-кінетичну, 2) пара- і екстралінгвістичну, 3) організацію простору і часу комунікативного процесу, 4) візуальний

контакт. Сукупність цих засобів покликана виконувати наступні функції: доповнення мови, заміщення мови, спростування, регулювання взаємодії. Невербальна знакова система є пріоритетною порівняно з вербальною, оскільки її складові є генетичними ознаками людини [2].

Функції невербальної комунікації в НЛП включають важливий аспект розуміння та взаємодії, оскільки НЛП визнає, що невербальні сигнали можуть впливати на сприйняття та сприймання інших. Це може включати в себе увагу до мови тіла, пауз, тону голосу, що допомагає в покращенні міжособистісних відносин та оптимізації спілкування. Наприклад, уважне сприйняття мови тіла партнера може допомогти легше зрозуміти його почуття та наміри [3].

Застосування невербальної комунікації в НЛП також може включати роботу з власними жестами, мімікою та іншими аспектами невербального вираження для підвищення ефективності комунікації та взаєморозуміння. Усвідомлення цих аспектів сприяє досягненню кращого взаємопорозуміння й зберіганню позитивного впливу у процесі спілкування [1].

Крім того, в НЛП акцентується увага на тому, що невербальна комунікація може бути потужним інструментом впливу на свідомість та підсвідомість інших людей. Вивчення мови тіла та інших невербальних аспектів сприятиме створюванню позитивного враження, встановленню довіри та ефективному впливу на сприйняття інших [3].

Загалом, невербальна комунікація в НЛП розглядається як ключовий елемент для досягнення високого рівня взаєморозуміння та успішної взаємодії в різних аспектах життя, включаючи професійну сферу, відносини та особистість.

В рамках невербальної комунікації в НЛП застосовується техніка калібрування, що означає уважне визначення змін у невербальних сигналах інших людей. Калібрування може допомагати у виявленні емоцій, намірів та потреб, що полегшує більш ефективне взаєморозуміння [1].

Важливо також враховувати, що невербальна комунікація може мати культурний контекст, і тому в НЛП надається увага до розуміння різниць у вираженні емоцій та жестів у різних культурах. Це сприяє уникненню непорозумінь та підвищенню культурної компетентності у міжособистісній комунікації.

Список літератури:

1. Ковалевська Т. Ю. Технології комунікативного впливу: методичні рекомендації: Одеса, 2020. 25 с.

2. Москалець В.П. Загальна психологія: Підручник / В.П.Москалець. – К.: Ліра, 2020. 564 с.

3. Сучасні технології нейролінгвістичного програмування: навчальний посібник/Петрик В. М., Гнатюк С. О., Черненко О. Є. – К.: «Центр навчальної літератури». – 2020. – 200 с.

4.Техніки НЛП. 2018. URL: <https://www.coaching-academy.online/3-bazovi-texnik-nlp/>

*Науковий керівник: Світлана ГОРБЕНКО,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 159.9(043.2)

Софія ВЯЗАЛОВА

Національний авіаційний університет, Київ

ЛЮДСЬКИЙ ФАКТОР ЯК ЧИННИК КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ В АТОМНІЙ ЕНЕРГЕТИЦІ

Сучасність наповнена багатьма складно прогнозованими подіями. Відсутність чіткого розуміння термінів і наслідків подій, які від нас не залежать, сприяють зростанню страхів і тривог у всього населення України.

Поняття невизначеності є поширеним в науковій психології та інших дотичних до неї науках. Тож наведемо декілька основних напрямків вивчення у сучасній психологічній науці цього явища: R. W. Norton зосередився на аналізі поняття; А. П. Вяткін досліджував прояви особистісних особливостей в таких ситуаціях, стан невизначеності в творчості вивчала Н. Ю. Белова, а зв'язок невизначеності з життєстійкістю досліджував Д. О. Леонтєв); механізми подолання невизначеності – Н.А. Коваль; толерантність до невизначеності – Д. МакЛейн [1].

В сучасному суспільстві людський фактор стає все більше важливим у різних сферах життя та діяльності, особливо в умовах кризи. Цей фактор може сприяти як розвитку, так і перешкоджати йому, і він важливий при прийнятті рішень в будь-якій ситуації. Проблему людського фактору прискіпливо вивчав Пітер Лоуренс, який виокремив і запровадив званий «принцип Пітера» [2].

Для розвитку культури безпеки важливо мотивувати персонал навчитися подолати складні обставини. За для наочного прикладу нами було обрано одне й найбільш впливових досліджень на атомній станції в Іспанії.